

Poeta

Filip Enache

**Nuvelă premiată în cadrul FESTIVALULUI-
CONCURS NAȚIONAL DE PROZĂ SCURTĂ „Gib
Mihăescu” cu premiul I**

*„Iar cei ce dansau erau crezuți a fi nebuni de cei ce nu
auzeau muzica” – Friedrich Nietzsche*

*„Copacul mi-a intrat în brațe,
Seva mi-a urcat în mâini,
Copacul mi-a crescut în piept –
În jos,
Crengile cresc afară din mine, ca brațele.” – Ezra Pound*

Nu se știau prea multe despre el. Vecinilor le era, evident, frică de el- paranoicul care stătea doar în apartamentul său, chiar cu lumina închisă. După moartea sa, pe care, la început, nimeni nu a simțit-o, a început să miroasă a cadavru prin bloc, iar ceilalți proprietari au sunat la poliție. Trebuia să fie atât de simplu, mirositor, evident, dar simplu, însă ce au descoperit acolo a fost un întreg univers, cu galaxii enorme, sclipitoare, pline de culoare, de spirit, în care locuiau sisteme solare, cu stele lucind pe cerul mai multor planete, reflectându-se deodată în pupilele a miliarde de ființe - un univers care, deși era atât de simplu, construit din cerneală, se dovedea, până la urmă, atât de complex, de dificil, de adânc, în definitiv, ca orice alt univers, ca orice operă de artă. Mii și mii de pagini scrise mărunț, de abia se putea deslușa, despre o anume poetă, numită, banal, Iulia Dumitrescu. Ceea ce era și mai incitant era faptul că nu erau un continuum, urmând, clasic, una după alta, ci era același text destul de scurt scris la nesfârșit, fără vreun cuvânt schimbat, ba chiar cu același stil de a rotunji literele. În scurt timp, manuscrisul a devenit un fel de axis-mundi printre literați, iar despre el, odată considerat paranoic de proprii vecini, se vorbea acum ca despre o profeție, o istorie sacră, veche, plină de minuni. Schimbare într-adevăr chipul conștiinței literare universale și nu numai. Dacă până de atunci se vorbise atât de mult despre „Cartea”, despre „Scriitorul”, acum atenția căzuse pe „Cititorul”, cel ce a recunoscut Talentul, cel ce a văzut Profeția îndeplinindu-se, Minunea totală desfășurându-se, Scriitorul scriind. El era unicul cititor care reușise să

vadă cum „Scriitorul” exista, cum opera Scriitorului se desprindea de himeră, de iluzie, de profeție, de ficțiune, și devenea real, concret, viu, cu sânge și o inimă care să îl pompeze, chiar sub ochii săi, și să se dăruiască Poemului întru totul, văzând lumea, în perfect detaliu, fără excepție, în acest poem, de fapt, văzând lumea ca pe poezie, artă brută, ba chiar mai mult decât atât, creând o lume cu totul nouă și incomprehensibilă pentru mintea umană:

„Probabil că, la finalul manuscrisului, voi fi un paranoic. Aș vrea să încep scrierea asta la fel cum Sabato începea „Tunelul”: <<e de-ajuns să spun că sunt Dacian Andrei>>. Dar, evident, pe mine nu mă știe nimeni. În oarecare măsură, pot spune că mă sâcăie asta. E una dintre metehnele mele. Multă vreme am crezut că fiecare om, de la primul până la ultimul, are propria greșală, propriul viciu care, indiferent ce va face respectivul om, indiferent cât de mult s-ar schimba, urmează să îl pândească în fiecare moment de răscruce, atunci obsedându-i mintea și cucerindu-i ființa, până la finalul timpului său pe pământ și poate chiar și dincolo de viața pe care o știm noi. Însă acesta nu e și cazul Poetei.

Mănunchiul ăsta de foi, o spun de la început, este, deși nu pare, despre întreaga lume, despre cele mai mari stele, cu lumina lor datorită căreia viața dăinuie, despre minusculele furnici care cutreieră, cu piciorușele lor pricăjite ce abia le susțin corpul, pământul, despre cosmos și despre cea mai mică fărâma de viață existentă. Deci despre Poezie. Nu știu ce urmează să spun, dar sunt sigur că, ajutat de mintea mea obsedată de versurile Poetei și de Poetă în sine, voi ști pur și simplu, voi simți ce trebuie spus pentru că, în definitiv, odată ce am ascultat și am simțit și am atins și am mirosit și am trăit Poeta, arta absolută, care va sparge coaja de nucă și va îmbina soarta universelor, îmi curge, cu o culoare complet nouă, pe care creierul până acum nici nu o putea imagina, nu doar prin vene, ci prin tot corpul, iar apoi prin întreaga ființă, prin întreg sufletul. Însă, trebuie să recunosc, niciodată nu o voi controla precum o face Poeta, pentru că eu, chiar dacă am

citit și am scris cu o fervoare aproape imposibilă întreaga viață, umplând caiete și caiete și caiete cu scrisul meu mărunț și biblioteci întregi cu cărți de toate felurile, nu sunt alesul.

Prima oară când am văzut-o pe poetă a fost în timpul cenaclului Facultății de Litere. Am deschis ușa enormă, făcută dintr-un lemn calitativ, părea a fi nuc, a bibliotecii, sala în care se ținea cenaclul, și am văzut-o pe ea, Iulia Dumitrescu, așteptând, cu manuscrisul plin de poeme în poală, bățându-și vârful piciorului de emoții, să îi vină rândul și să citească. Când a venit rândul ei, s-a ridicat de pe scaunul pe care stătea, făcut, probabil, chiar din același tip de nuc, de parcă i-ar fi fost frică, a mers lent, cu ochii parcă îngroziți și roșiatici, chiar cu câteva vene sparte, cu irisul mic de tot, nici măcar cât jumătate din întreaga pupilă, cu spatele cocoșat și umerii lăsați de intimidarea pe care o provocau oamenii din sală, către pupitru și a început, cu ochii țintiți în manuscris, fără să îi ridice în vreun moment, să citească. Avea o voce superbă, dulceagă, melodioasă, așa cum nicăieri nu mai auzisem vreodată. Era un sunet atât de perfect încât mă neliniștea, mă făcea să mă simt inconfortabil, ca și cum nu era ceva de pe lumea asta, ci un element complet străin mie și, de fapt, întregii omeniri, un element ce putea să ne mântuiască, să coboare raiul sau poate chiar mai mult decât raiul pe pământ și, totodată, putea să ne trădeze și să ne supună iadului complet dezlănțuit, chinului etern în orice secundă. A citit un singur poem. Sala l-a apreciat ca fiind unul bun, cu toții au spus că poeta promite, dar atât. Nimeni nu auzise tulburătorul sunet al vocii ei sau perfecțiunea poemului, cu toții erau calmi. În ochii ei se repeta, în timp ce asculta părerile oamenilor, întregul poem, cu monștrii și damnările din el, cu îngerii parcă din Rilke și întrebările lor curajoase („Ce te faci, Doamne? Mă-nspăimânt!”), cu noile moduri de a defini orice, precum Goethe a făcut-o în „Faust” cu purul rău, cu viețile subterane ale morților, cu viețile idilice din noua grădina a Edenului, cu grădini ale plăcerilor umane, de sute și sute de ori mai mari decât cea a lui Hieronymus Bosch, cu întreaga genialitate a Iuliei Dumitrescu. Vocea ei, ochii ei, mersul ei, spatele ei cocoșat de frică, toate făceau parte din actul ei de poezie totală. Se înroșise de la elogiile care oricum erau, din punctul meu de vedere, insuficiente.

Se vedea cât se poate de clar: era aleasa, era scriitorul predestinat să scrie așa cum nimeni nu putea să o facă, era scriitorul care urma să includă întregul în cuvinte, era scriitorul care putea să descrie Aleph-ul lui Borges deodată, ca o lucire bruscă ce urma să spună tot ce putea fi spus, ca o fulgurație care urma să țină pentru totdeauna, era scriitorul care, după eoni întregi de la prima fisurare a trupului universal, de la prima inevitabilă spargere a unității totale, urma să învăluie existența în pace, în unitar, să recreeze ceea ce era odată, la începutul începuturilor, să redirecționeze materia către singular, către un singur atom, către un singur poem care să reprezinte Totul, iar asta era doar o parte. Amprenta Poetei asupra lumii era deja pusă, dar nu în totalitate.

Încă din momentul acela, în biblioteca facultății de Litere, care era plină de cărți cu coperte superbe, de toate culorile, am început să văd lumea puțin altfel. Florile, cu petalele lor de un roșu aprins, romantic, care, dintr-o singură privire, se prelingea peste pupila mea, peste întreaga mea privire, și care dădea, odată cu preluarea pupilei, o liniște imposibilă, o pace imperturbabilă, nemaivăzută nicăieri altundeva, deveniseră poezie așa cum nu fuseseră niciodată. Răsăritul și apusul de asemenea deveniseră enorme poeme, de sute de versuri care frigeau la atingere, care topeau concretul, realul, și lăsau doar himera și visul, visul care creează fiecare lume, una în alta, ca niște păpuși Matrioska, să trăiască. Lebedele grațioase, perfect albe, cu ciocuri portocalii și un negru imaculat, galant, și totuși efervescent, în jurul ochilor, conform tradiției antice tăcute până în clipa morții, moment în care cântă așa cum nimeni nu își imagina că o pot face, deveniseră și ele o poezie intensă, înflăcărată, vie, poezie pe care fiecare dintre noi, poeții, în afară de Iulia Dumitrescu, fabulează că o poate scrie.

Când am văzut-o din nou pe Poetă nu am avut puterea să îi spun nimic. În jurul ei totul era magic, fluturii zburau altfel, cu mult mai grațios, și întotdeauna, ca în Marquez, iar chipurile oamenilor luceau, părea că au momente de sclipire totală, ca și cum suflul divinității tocmai i-ar fi atins și i-ar fi mântuit până la finalul timpului. Stătea liniștită, ca oricare alt student, ascultând și atât, la un curs de literatură americană- se vorbea de Eliot, Pound, chiar și Salinger, toți scriitori pe care îi admira. În lăuntrul ei, însă, fierbea poemul,

poezia, literatura însăși, cu culorile ei superbe, noi, care se răsfrâng peste pagină, cu filosofii și ideile care zguduie mintea oricui, cu lumea nouă, care are propria atmosferă, propriul aer, propriul suflet, și care învinge în fața timpului, în fața a ceva ce păruse, pentru secole și secole, invincibil. La finalul cursului, Poeta a pleca instant, lăsându-mă doar cu gustul atât de dulce de a privi poetul ales... Nu îmi venea să cred că nici de data asta nu reușisem să vorbesc cu ea: am fugit printre holuri, am dat peste oameni, doar-doar să o mai pot vedea o dată pe Poetă, însă n-am reușit.

Chiar în seara aceea, uitându-mă la frunzele superbe, cu nervura principală groasă, cu un pețiol de un verde aproape imposibil, cu un limb moale, mătăsos, care deveniseră și ele, odată cu florile, răsăritul, apusul și lebedele care stau, pașnice, pe suprafața lacurilor perfect albastre, poezie, am început să scriu, pentru prima oară, despre Poetă. Niciodată nu mai scrisesem cu o asemenea pasiune, cu foc negru ca smoala zvâcnind puternic, încă pașnic, cu un zgomot infernal, în ochii mei, cu degetele mișcându-se peste paginile acoperite de scris și cele ce urmau să fie acoperite precum picioarele unui păianjen, lungi și subțiri, vicleane, urâte, și totodată creatoare. Am scris întreaga noapte despre stilul ei mitic, bizar, în ruină și formând un adevărat mausoleum, complet nou și simetric cu al oricărui alt poet pur care a fost vreodată, însă după ore și ore de scris nu am reușit să dezleg niciunul dintre multele noduri despre ceea ce era Poeta, ci, de fapt, dacă am reușit să fac ceva, mai rău le-am înodat. Totul despre Poetă devenise acum mai mult decât un mister, un adevărat cosmos de idei, de amănunte, de legi ce nu vor fi descoperite niciodată. Un templu cu mii și mii de camere, fiecare cu propriul strigăt, fiecare cu propria atmosferă, fiecare cu propriul cod pentru a fi înțeleasă întru totul, cu o arhitectură desăvârșită, cu niște cupole enorme, tivite cu un aur sclipitor, cu tablouri superbe în interior, cu arme medievale, fascinante, perfecționate, ale popoarelor cuceritoare ale vremii, cu tot trecutul omului pe această lume în camerele din primele trei etaje, cu tot prezentul omului pe această lume în camerele din etajele mijlocii, tot trei la număr, și tot viitorul în ultimele trei. Poate că asta era Poeta. Însă, prin scrierile ei, prin poeme, aducea tot templul într-o singură cameră unitară, una ceea ce odată, acum multă, multă vreme a

fost despărțit, desființa timpul, crăpătura, și, astfel, dădea foc istoriei și prezicerilor, singurul lucru real care rămânea fiind existența pură, fără fisură, totul deodată, fără trecut, fără prezent, fără viitor...

Mi-au trebuit două-trei zile ca să ies din nou din apartamentul meu. Pe drum mă gândeam la Poetă, în metrou mă gândeam la Poetă, chiar și când am ajuns la facultate, căci doar acolo mai mergeam, mă gândeam numai și numai la Poetă. Am plecat de la ultimul curs fără să am măcar o idee despre ce s-a discutat în vreunul. Eram obsedat, poate chiar paranoic, și pe bună dreptate: poemul pe care îl citise în ziua aceea, la cenaclul facultății, cuprindea o lume autosuficientă, cu tot ce i-ar trebui pentru a funcționa perfect, așa cum lumea pe care am inspirat-o cu vehemență și mândrie atâția ani nu a fost niciodată. Pe holuri mergeam ca un somnambul, cu o completă nepăsare față de ceea ce era în jurul meu. Dintr-odată, mi-am lovit umărul de ea, de Poetă, și, în acel moment, i-am simțit mirosul dulceag, puternic, aspru, cu un soi de apogeu în care, odată ajuns, nu mai poate coborî. Mirosul ei, mai intens ca oricare altul, în primă fază mă amețise și, acum, învăluindu-mi nările complet înghețate tot de el, îmi amintea de mama, cu ochii ei sticloși, verzi, în care se reflecta întregul meu destin, de pițigoii vopșiți în galben, negru, alb, din curtea ei cu iarba la fel de verde ca ochii ei, și de soarele care mă prăjea, vară de vară, în timp ce mă jucam cu o minge pe jumătate desumflată, dintr-un plastic ieftin, chiar pe gazonul mamei. Poeta probabil nu a simțit nimic datorită atingerii umerilor noștri, a plecat din fața mea netulburată. Avea aceeași ochi verzi, de smarald, în care puteai citi povestea unei vieți, cu pete de un maroniu intens, care nelinișteau orice altă privire în afară de a mea, pe care îi avea și mama. Am plecat, într-un final, și eu din locul în care mă lovisem de Poetă, cutremurat, schimbat cu totul, cu fiecare ligament și oscior din trupul meu, iar pe drumul către casă nu am simțit alt miros decât pe cel al Iuliei Dumitrescu care avea să îmi rămână în vârful nărilor mai deschise ca niciodată pentru totdeauna.

Mi-am lăsat, în acel moment, întreaga viață în spate, într-un trecut uitat cu desăvârșire, un trecut care, de fapt, nu a existat în deplinătate niciodată. Ce mai aveam de câștigat de pe urma ei? Ce sevă mai putea fi scoasă la suprafață din ceva atât de superficial, de pastificat, de fals, de banal? În fața revoluției revoluțiilor, splendoarea splendoriilor, în fața a însuși finalului absolut al universului care era Iulia Dumitrescu, totul pălea, își pierdea culoarea, se dezintegra, își pierdea sensul care odată părea, fără îndoială, de nemișcat. Evident că nu mai aveam motive să trăiesc așa cum o făcusem până să o văd, ci trebuia, simțeam în fiecare clipă, simțeam în vârful degetelor care acum mă mâcau, în vârful firelor de păr care acum nu mai creșteau, în vârful stiloului care acum nu mai scria decât despre ea, trebuia, trebuia să mă concentrez numai și numai pe Poetă, dar nu e de parcă am avut vreodată de ales. Trebuia să mă rotesc în jurul ei și asta aș fi făcut, oricum, indiferent de alegerea mea.

Mai erau câteva zile și cenaclul urma să se întrunească din nou. Doar gândul că urma să o aud, din nou, citind unul dintre poemele ei mă halucina, mă fascina până în centrul fiecărui os, spărgându-le, încetișor, pe fiecare în parte, și apoi lăsând greutatea colosală a timpului, mai mare decât a universului, să le strivească rămășițele. Ne-am așezat toți pe scaunele din celebrul nuc, și câțiva au început, rând pe rând, să citească. Poeta își bâțâia, la fel ca data trecută, piciorul, însă nu a apucat să citească nimic. A plecat instant din sală, fără să salute pe nimeni, ca un trăsnet imposibil de fotografiat, iar oasele mele, știind că nu o vor auzi în acel moment, și poate că niciodată de acum încolo, au început să urle de tristețe și să plângă cu lacrimi enorme, cât un ochi de om, de un albastru deschis, transparent, prin care încă se vedea osul trist al mâinii mele, al piciorului meu, al țestei mele, în definitiv, al meu. Însă zgomotul infernal și lacrimile nu treceau dincolo de trup, ci rămâneau acolo, în lumea din lăuntru corpului, pe care Galen o studia prin ajutorul rănilor gladiatorilor, amestind-mă și bulversându-mă, umflându-mi trupul cu teroare și lacrimi, aproape nelăsându-mă să mai respir...

În noaptea care a urmat am scris iar despre Poetă, cu aceeași fervoare care mă dezumaniza, mă rupea în două, apoi în trei, apoi în patru, și mă transforma, astfel, într-o

bilă ce putea doar să se gândească la Iulia Dumitrescu și să scrie despre Iulia Dumitrescu. Am scris cu becul deschis la intensitate maximă ca să pot vedea tot, absolut tot, fiecare buclă a fiecărei litere, fiecare strop de cerneală care curgea de la sine, fiecare cuvânt care apărea fără să bag de seamă, fiecare gâză, mică și sfrjită, mare și dolofană, care zboară undeva în susul camerei, atrasă de lumina puternică a becului, fiecare imperfecțiune a celor patru pereți, fiecare fir de praf care levitează poetic, demn de a fi, magistral pentru echilibrul camerei, lumii, universului, între podea și tavan, cele două entități care, credea el, îi asigura, într-un timp îndepărtat, inexistența: totul, într-un anume fel straniu, părea a fi despre Poetă. Dimineața m-a prins scriind în continuare, scriind și scriind. A urmat să scriu, noapte de noapte, cu mirosul amețitor, vag, care îmi amintea despre mama, încă în vârful nasului, despre poetă, la aceeași lumină intensă a becului, cu o gâză chiar lângă el și câteva fire de praf levitând, până când am văzut-o din nou pe Poetă, la următoarea întâlnire a cenaclului. Nu am ieșit din micul meu apartament până la întrevederea cenaclului facultății. Poeta, de data asta, a citit, cu aceeași voce răsunătoare, care îmi perfora, fără a se gândi de două ori, timpanele, iar apoi, când lăsa tăcerea să domine din nou, ca în/la începutul începuturilor, pe când fisura nu era, un poem perfect echilibrat, care cuprindea mai multe decât eu puteam percepe, care spunea mai multe decât putea vreun om să înțeleagă vreodată. Am închis ochii și am ascultat. Atât. Cercurile rozalii, triunghiurile portocalii, pătratele albastre, lasourile parcă din laser verde care apăreau, mereu, unele peste altele, uneori fărâmițate și incomplete, alteori complete și satisfăcătoare, când închideam ochii, acum dispăruseră, iar tot ce vedeam era un întuneric insolit, total, fără vreo șansă de a fi spart vreodată. Lumea ei era mai mult decât autosuficientă, cuprindea totul, vorbea, în versurile ei care se ridicau peste țeasta fiecărei ființe și levitau acolo, precum o aureolă enormă, despre întreaga lume. De fapt, se substituia lumii și zvâcnea, din când în când, după pulsul proprie inimi. Era dincolo de ceea ce cunoscusem eu vreodată. A terminat lectura și, chiar în acel moment, am deschis, cu greu, ochii, lipindu-mi privirea, din nou, de extrema lumină a becului universal, a vieții. Totul devenise poezie, de la un capăt la altul al lumii, poezie pură, brută, în starea

ei naturală, așa cum fusese concepută spre a fi: lemnul de nuc, părul aspru al fiecărui om, albastrul, verdele, căpruiul din ochii fiecăruia, venele care îmi străbăteau, stranii, tenebroase, întreg trupul, cărțile superbe și vechi, prăfuite elegant, din biblioteca facultății. Am ieșit în afara facultății și, de asemenea, totul era un poem complet, fără crăpături, ermetic, în care părea că nimic nu mai încapă. Copacii, poezie, clădirile din sticlă enormă, în care oamenii munceau, poezie, blocurile, poezie, bisericile pline de oameni rugându-se, poezie, lumea – un poem pe care, odată cu noul suflu venit de la scrierea Poetei, îl vedeam pentru prima oară și mă copleșea. Se revărsa, deodată, peste mine, și nu îi puteam face față. Poeta îmi schimbase, pentru a doua oară, modul în care vedeam lumea. Amprenta Iuliei Dumitrescu asupra lumii era, măcar pe jumătate, în cel mai silențios mod posibil, căci nimeni, în afară de mine, nu părea să observe nimic, pusă. Restul cenaclului a trecut, după câteva laude sterile, ei, săracii, erau orbi la absolut, căci ochii nu puteau vedea minunea, simțurile lor nu ajungeau până la încadrarea întregului în versurile poetei, la dezbaterea unei teme, deși propuse de Nietzsche acum multă, multă vreme, aparent modernă: Dumnezeu a murit? Am auzit cuvântul „Nietzsche” de zeci, poate chiar sute de ori în doar câteva minute, fiecare vorbea cu pasiune, cu totală încredere că făcea bine ceea ce făceau, dar la ce bun toate discuțiile acestea fără punct final, la ce bun cercetarea, dialogul filosofic și științific, la ce bun să se mai lupte ei, oamenii citiți, dar totuși normali (vorbesc, evident, de ceea ce este contemporan cu poeta), cu marile întrebări ale lumii, întrebări despre care se spune că nu ar avea răspuns și care au apărut odată cu timpul omului pe pământ, când poeta spusese totul, reunise universul într-o unică văpaie, într-o unică flacără enormă, luminoasă, eternă, care răspundea totului deodată, iar întrebarea, cu toate ramificațiile ei, rămânea fără sens? Odată ce omul, simplu și mic, privea văpaia maximă, cunoștea totul, din scoarță în scoarță, așa că la ce bun discuția lor?

În noaptea aceea am scris din nou despre Iulia Dumitrescu, care, acum îmi dau seama, avea ceva din forma ochilor lui Sappho. Mi-am montat încă două becuri, chiar mai puternice decât primul, pentru a mă asigura că văd, într-adevăr, TOT, fiecare buclă, fiecare literă, fiecare carte, fiecare găză, fiecare fir de praf, întreaga poezie din camera

mea. Biblioteca, cu lungile și subțirile ei venișoare, adâncituri în lemnul castaniu, în care un copil ar fi văzut fluvii eterne curgând, peste care soarele lumina și încălzea, mici vene care o străbăteau, formând, pentru copil, fluviul de neoprit, din colț în colț, cu urma aproape ștearsă a frunzelor rămasă, ușor spălăcită, indiferent cât de prelucrat ar fi lemnul, cu lupta dintre bine și rău, dintre cunoaștere, emoție, sentiment și goliciune, perfiditate, care îi concretiza existența de ființă, de mai mult decât mobilier, era, abia acum în ochii mei, cea mai curată poezie posibilă. La fel era și televizorul, enorm imperiu al minusculilor ființe, cu pixelii săi micuți, care aveau doar două stări, acțiune și pauză, cu oamenii, animalele, planetele, bibliotecile, poezia care era opintită, odată cu punerea în funcțiune a drăguților pixeli, pe marele ecran pus peste dulăpiorul de aceeași nuanță castanie și aceeași poezie precum biblioteca. Iar eu trebuia să văd asta.

Eram deja, într-un fel, complet separat de societate. În mod normal, această singurătate absolută, căci chiar nu mai vorbeam cu nimeni, mi-ar fi luat mințile. Nu aș fi putut rezista, cel mai probabil, nici măcar o zi fără să aud vocea unui om intrând, migălos, prin orificiile din dreapta și stânga țestei, în conștiința mea. Însă de data asta era altfel. Poezia care reverbera, uneori în forme buclate, rotunde, alteori perfect zimțate, din fiecare colț al lumii făcea, cumva, singurătatea suportabilă. Ziua dormeam cât puteam și, în rest, doar mă uitam pe fereastră la copaci, la copii, la clădiri, la floricele cu petale superbe, și admiram frumusețea lumii, adică poezia, care apăruse, pentru mine, odată ce văzusem flacăra zvâcnind chiar în fața ochilor mei cu o putere inimaginabilă, rupând, auzindu-se trosnete continue, lemn după lemn, barieră după barieră. Iar noaptea, când luna și stelele, mari și fascinante, preluau spectacolul cerului, totul devenind cețos, necunoscut, mitologic, parcă sacru, doar scriam, și scriam, și scriam...

Probabil devenisem un abject, probabil arătam ca un animal, cu păduchi și căpușe mișunând pe mine, probabil nici nu mai știam să mă comport în societate deja, probabil devenisem, cum-necum, un degenerat. Mă uitam în oglindă și îmi vedeam ochii de un roșu aprins, pomeții căzuți, părul plin de mătreață, mâinile dezlânate, slabe, prin care mi

se vedeau venele terifiante, buzele crăpate și cu sânge uscat pe alocuri, unghiile lungi și murdare, care parcă aveau, sub ele, găze enorme și reptile încă reci strivite, toate, de „tavanul” unghiilor, când, de fapt, ceea ce părea a fi unic, fascinant, un adevărat insectar sub unghiile unui om, era doar mizerie. Însă starea mea nu mă deprima, căci și din întunericul absolut poezia extrage lumină, iar cum inclusiv mizeria de sub unghii devenise, odată cu cel de-al doilea poem al Iuliei Dumitrescu, poezie, inclusiv în ea, în urât, în dizgrațios, în decădere, se găsea o poezie superbă, satisfăcătoare, care ar îmbălsăma sufletul oricui în emoție și în cunoaștere. Mai mult, deși părea că nu mai aveam un viitor, deși părea că, într-adevăr, trecutul era totul, simțeam că ceea ce eram acum era doar o stare larvară, că încă ceva, teribil de important, poate cel mai important lucru care avea să se întâmple vreodată, încă fierbea și urma să mă transforme și pe mine. Totul era să aștept în starea mea larvară, uitându-mă la pelicula de poezie a lumii pe care Iulia Dumitrescu mi-o dezvăluisese, scriind, cu cele trei becuri aprinse la intensitate maximă, despre Poetă, ca acel ceva ce fierbea să iasă la suprafață, să rupă din temelii ceea ce exista acum și să aștearnă viitorul.

Mulți ar spune, dacă aş publica paginile astea, că sunt prea influențat de Borges, de „Aleph”, că doar dezvolt, în felul meu, ideile deja scrise de Borges. Dar nu e deloc așa. În primul rând, paginile astea nici măcar nu sunt literatură, nu sunt ficțiune, ci doar o simplă și banală expunere a realității, doar un mod de a fi sigur că va exista, căci e nevoie, o scriere despre Poetă. Nu este o literatură prea puternic influențată de Borges, pentru că totul s-a întâmplat chiar așa cum povestesc, Poeta chiar este Poeta, iar pentru sceptici, veți vedea, în următoarele pagini, cât de limitată este literatura scrisă de noi, plebea, și cât de limitat este „Aleph”-ul, înalta literatură a plebei, pe lângă scrierile Poetei, care, veți observa, depășesc orice limită a minții noastre, a visurilor și a gândurilor noastre, a imaginației omenirii care visează, de fapt, întreaga lume. Versurile Poetei depășesc lumea, ajung dincolo de vis și de imaginație, ajung în fibra moale și gelatinoasă a purului, a Literaturii. Sunt obligat, orice aş face, să scriu despre Poetă, pentru că altfel mi s-ar frânge oasele care acum doar plâng de dorul Iuliei Dumitrescu, mi s-ar vedea

cartilagiile acum doar acoperite de lacrimile oaselor, mi s-ar fărâma creierul, precum un burete vechi și poros care este strâns, care acum este limitat de ceea ce înțelege din liniile literelor versurilor Iuliei Dumitrescu. Trebuie să scriu despre Poetă pentru că altfel voi intra în spirala neîncetată a decăderii și a pierderii, în spirala neîncetată a uitării desăvârșite și, în final, a totalei inexistențe, a insipidului trecut uitat de tot și de toate, inclusiv de mintea care l-a visat, pentru că, la fel ca oasele, cartilagiile, creierul, trupul meu, și mintea, adică visul total în care trăiesc din ziua în care am început să fiu cu adevărat, ziua când am văzut-o pe Poetă pentru prima oară, se va dezintegra, încetișor, până când visul, realitatea mea dementă, nu va mai fi. Trebuie să scriu despre Poetă, dar este, oricum, o totală plăcere, mai mare decât fiecare din pictura lui Bosch la un loc, o plăcere care, odată ce este simțită în vârful fiecărui deget, în centrul fiecărui os, pe învelișul perfect poetic al fiecărui axon, nu se mai poate trăi, crede-mă, crede-mă, nu se mai poate trăi fără ea.

Am mai ieșit din casă doar pentru cenaclu. M-am dichisit, cu cele mai frumoase și elegante haine pe care le aveam, mi-am dat cu un strat fin de fond de ten, pe care nu știu de unde îl aveam, ca să-mi acopăr, măcar puțin, pielea zbârcită, mi-am pus niște gene false, nu prea lungi, căci ale mele se rupseseră, mi-am aranjat, după mult timp în care l-am lăsat ciufulit, părul, mi-am pus lentilele pentru a îmi acoperi roșeața ochilor, și am mers către întâlnirea cenaclului doar pentru a o auzi din nou pe poetă, pentru a asculta unul dintre poemele ei. Mulți ar fi spus că poeta era un drog, o meteahnă, o slăbiciune, însă nu era așa. Era mai mult decât un narcotic, era mai mult decât o adicție. Era instinct. La fel ca respiratul, la fel ca mâncatul, băutul, râsul, atinsul, trăitul. Era inevitabilă, imposibilă de ocolit, o roată fără de care mașinăria nu ar mai fi funcționat. Poeta era în toți porii mei, în fiecare bacterie vie din lăuntrul trupului meu, și mă controla de acolo precum controla întreaga lume, la fel cum o stea mișcă, prin gravitație, mai multe planete și, totodată, apare, seara, când totul s-a liniștit, iar ființele doar se uită, calme, către cer, pe pupilele a mii și mii de animale. Poeta nu era o obsesie sau un drog, era noul instinct, un instinct mai puternic. Scopul nu mai era supraviețuirea, ci Poeta. Am ajuns la întâlnirea

cenaculului, am revăzut sala imensă ticsită cu cărți, oamenii așezați pe scaunele din frumosul, galantul lemn de nuc, printre care și ea. Ochi ageri și cristalinul perfect alb și sticlos, trupușorul ei drăguț și sensibil, cu mult mai mic decât sufletul Poetei, care era mai mare decât lumea. M-am așezat pe ultimul scaun rămas, într-un colț prăfuit al sălii, el însuși scorojit și cu doar trei picioare, dar totuși glorios, aurit, enorm cât un tron, pentru că, simțeam, îmi era predestinat. Din cei câțiva care au citit, niciunul nu se apropia de măreția Iuliei Dumitrescu, care a ieșit să citească undeva spre finalul întâlnirii. Inima îmi pulsa cu mult mai mult sânge decât în mod normal, palmele îmi transpirau, machiajul pus pentru a-mi acoperi chipul problematic urma să se strice, iar picioarele se mișcau necontrolate, producând un zumzet enervant. Ea, evident stresată, cu umerii lăsați ca în prima zi, cu ochii deveniți roșiatici tot ca în prima zi, s-a ridicat cu grație de pe scaunul ei și a mers, cu manuscrisul noului poem în mână, către pupitru. A început să citească, cu aceeași voce grațioasă, puternică, care se curba în culori radiante până ajungea, ca un întreg, în centrul fiecărei țeste, și care ajungea, astfel, din minte în minte, în doar câteva clipe, în tot universul, făcându-l să sclipască, agățându-i, din loc în loc, giuvaiere enorme și diamante perfect rotunde de mărimea unei planete. Am închis ochii instant. Când a pus punct, când liniștea a revenit din starea de putrefacție în care se afla, am înțeles cu adevărat. Pomele Iuliei Dumitrescu nu erau individuale, nu erau separate, aceasta era doar o aparență. Printr-un fir roșu dincolo de fizic, dincolo de metafizic, dincolo de lumea pe care o putem vedea cu ochii, simți cu mâna, mirosii cu nasul, visa cu imaginația, subțire și perfect spiralat, peste care timpul nu trecea, poemele se uneau într-o unică filosofie mai mare decât lumea, care nu doar că o înzecea, ci pur și simplu o depășea. Depășea ideile de Dumnezeu, de om, de existență, de conștiință, încheind, astfel, Literatura. Nimic real nu fusese scris înainte de poemele Iuliei Dumitrescu, nimic real nu urma să fie scris, totul fusese, era și urma să fie palid și șters, evident fals. Așa era întreaga lume: palidă, monocoloră, cu un singur miros banal de care cu toții ne-am săturat, cu aceleași idei sforăitoare răstălmăcite de mii de ori. Poeta o revoluționase. Poeta încheiase Literatura și, deci, lumea, o inclusea cu totul în poemele ei, dar, totodată, visase ceva cu adevărat

viu, un organism într-adevăr nefisurat, întreg pentru totdeauna, și îl arătase întru totul, cu ideile lui noi, cu mirosurile lui noi, cu emoțiile lui noi, cu viața sa cu adevărat reală, dar și cu anume lucruri (dacă le pot spune așa) pe care nimeni nu le poate înțelege și descrie, la care creatorul lumii noastre nici nu a sperat vreodată, prin acel perfect-spiralat și subțire filament roșu, care abia se distingea între superbe focuri de artificii, mari cât galaxii întregi, însă care rămânea cel mai ornamentat și cel mai frumos lucru care fusese vreodată, din spatele trilogiei de poeme complete, în care nu ar mai fi încăput nimic, absolut nimic. Oamenii din sală nu au apreciat pomele ei la maxima lor anvergură, căci aceștia nu doar că nu vedeau firul roșu care le lega, ci nu observau în întregime nici măcar spectacolul enorm de artificii, cu nuanțe obsedante de roșu, grenă, verde, oranj, lila, cu o extindere șocantă, mai mare decât cerul. Când am deschis ochii, poezia lumii se înzecise, de fapt, se înmulțise cu infinitul, căci în poezie asta este posibil, și am simțit, din cauza acestui lucru, niște furnicături în ochii, ca și cum mii de gâze mi-ar fi gădilat toate deodată, pupila. Era aproape insuportabil. În mod normal, m-aș fi scărpinat și aș fi rezolvat problema, dar asta era, evident, cu neputință. Poeta s-a întors, rușinată ca de obicei, la scaunul ei și, în scurt timp, întrunirea cenaclului s-a încheiat ca oricare alta. Amprenta Poetei asupra lumii era pusă întru totul, însă ceilalți nu observau asta. Am ieșit fugind din sală, am luat metroul și, după încă câteva stații de tramvai pe care nici nu le-am simțit, am ajuns acasă. Speram ca furnicătura din ochi, care devenea din ce în ce mai puternică și, ușor, ușor, chiar insuportabilă, să fie doar ceva de moment, care va trece de la sine peste câteva ore, în mod sigur o zi. Însă nu a fost așa. Poezia care o crease a rămas prezentă. Am scris noapți întregi despre Poetă, am dormit zile, pe când soarele era în vârful cerului, aproape fără oprire, visând Poeta, iar furnicătura doar s-a agravat. După o săptămână, au apărut scurte și puternice înțepături în cristalin. Acum, că o înțelesesem pe Poetă și vedea adevărata (așa credeam pe atunci...) poezie a lumii, îmi dădeam seama de faptul că omul nu era făcut să vadă întreaga poezie a lumii, înțelegeam că poezia care acum mi se arăta era mai mult decât un om putea duce, era mai mult decât un om ar fi trebuit să vadă. După două săptămâni, înțepăturile au devenit mult mai adânci, mult mai dese, și s-au prelins pe

întreaga suprafață a pupilei. Fugeam, patrured, ca un gândac torturat de mii de ani, cu picioarele scurtate inegal, cu carapacea sfârâmată și negricioasă, din cameră în cameră, de disper. Chinul era iremediabil. Poezia era prea multă. Dacă în acel moment toată durerea din pupile s-ar fi încheiat, ar fi fost în zadar, căci ea s-ar fi prelins peste mine ca sechelele rămase după boli pentru eternitate, indiferent ce aş fi făcut din acel moment. Simţeam înţepăturile ca pe nişte cuie enorme, bătute în ochii mei cu un ciocan mai greu decât mine. Am demontat cele trei becuri în speranţa că, în momentele în care scriu despre Poetă, voi avea un pic de calm, de normal, că durerea se va ameliora. Am scris în bezna totală a camerei, căci făcusem astfel încât nici prin geamuri să nu mai intre lumină, încercând să nu văd NIMIC. Dar, fireşte, în zadar. Întunericul era poezie. După trei săptămâni, înţepăturile au devenit arsuri. Poezia lumii devenise mai intensă ca oricând, mai intensă decât îmi puteam imagina, ca şi cum Poeta nu doar că inclusese între paginile marelui ei Poem, nu doar că, după ce o inclusese, crease o alta, cu sunete, culori şi emoţii noi, ci o şi revoluţionase pe cea în care trăiam, o transformase într-un poem. Simţeam că cea mai încinsă flacăra îmi ardea acum, fără oprire, pupilele. Iar peste trei zile, focul de un portocaliu viu, cu suflet, demn de cele mai mari crime comise vreodată, mi-a cucerit întreg ochiul, inclusiv ceea ce era înăuntrul orbitei, ceea ce nu se vedea şi, acum, îl ardea încetişor, mocnind, ca pe o cracă uscată de lemn. Poezia care învăluia lumea îmi frigea pur şi simplu ochii. Nu mai ştiam ce era de făcut. Durerea era chiar şi mai puternică decât în momentele puternicelor înţepături, era aproape absolută, aproape fără margini. Într-un moment de disperare totală, neştiind ce să mai fac, am apucat un ac (atât de poezie, atât de paşnic, atât de perfect, atât de poezie...), l-am îndreptat către chipul meu şi, aproape fără să îmi dau seama, l-am folosit pentru a-mi străpunge ochii. Din acel moment nu am mai văzut niciodată. Scopul era evident: să nu mai văd poezia, să nu mai îmi frigă ochii. Poezia, dovedind din nou puterea absolută, a intrat în continuare în mine. O simţeam, o auzeam, o miroseam, în definitiv, o trăiam, nu exista scăpare. Focul se mutase în tot corpul, în fiecare milimetru din mine, în fiecare bucăţică al visului care eram, însă trebuie

să recunosc că, în tot acest timp, durerea cauzată de poezie, poezia pe care Poeta o lăsase asupra lumii, era atât de dulce...

Iar acum, când știu că scriu ultimul dintre aceste texte trase la unison, în aceeași cameră pe care o cunosc prea bine, cu același stilou cu care am scris fiecare literă despre Poetă, m-am decis să adaug ceva. Orb, dar atotvăzător, căci îmi amintesc Poemul, marele Poem al IULIEI DUMITRESCU, veștejit și fără puteri, după miliarde de texte (toate la fel, de fiecare dată simțind mai profund, și mai profund, și mai profund...) scrise, dăruindu-le propriul suflet, trag o concluzie: Poeta nu este totul, ci este dincolo de el. Față de Poemul ei, totul nu este nimic. Poemul ei merge dincolo de ce îmi imaginam că voi vedea vreodată, Poeta a găsit ieșirea din lume și, de acolo, a creat, cu stiloul ei micuț și firav, Lumea. O Lume, cum am mai spus, spre deosebire de a noastră, autosuficientă. Îmi vine să îmi sparg țeasta în două și să îmi rup creierul în bucăți, să îl sfâșii cu toate puterile, căci nu pot descrie Poemul așa cum ar trebui. Un singur lucru mai am de spus, iar apoi mă voi lăsa pradă veștejirii ultime pe această lume: Poeta este creatoarea supremă, Poeta este dincolo de Dumnezeu...”

Deși nu se vedea, Dacian Andrei, Cititorul, avea, măcar în parte, căci el nu își vedea importanța, dreptate. Iulia Dumitrescu era, într-adevăr, Poeta. În lumea literară nu se mai vorbea despre nimic altceva decât acest manuscris. Se presupune că, după moarte, Dacian Andrei a continuat să trăiască, mântuit de Poem, Visând, în NOUA LUME. Era clar că legătura cu „Tunelul” lui Sabato nu era întâmplătoare. Dacian Andrei și Iulia Dumitrescu realizaseră ceea ce Wittgenstein categorizase drept utopic, ceea ce Sabato, în micul său roman(și totuși atât de profund...), descrisese, chiar prin titlu, ca fiind imposibil, ceva ce omul nu era predestinat să facă: comunicaseră cu adevărat. Ei doi erau, de fapt, un întreg. Împreună, formând dualitatea absolută, ying și yang la puterea a zecea, și-au spart fiecare tunelul de cristal, și-au unit sufletele și, cu puterea unei ființe într-adevăr complete, cu puterea unui spirit întreg, au spart, într-o singură clipă, fiecare tunel al fiecărei persoane deodată. Astfel, prin dualitatea lor absolută, prin puterea ființei lor, au comunicat întru totul cu fiecare persoană, Poeta și-a pus amprenta mai mare decât

universul pe lumea noastră și a schimbat-o pentru totdeauna, ducând-o în al treilea ei stadiu (întregime, fisurare, reîntregire), așa cum Dacian Andrei scria pe când nimeni nu l-ar fi înțeles. Iar asta se vede noapte de noapte, clar, geometric, orbitor, grandios, pe cele trei becuri deschise la intensitate maximă din fiecare cameră, în fiecare stând câte un om scriind același text sacru, care, împreună, ca un singur bec enorm ce arăta totul, fiecare buclă a fiecărei litere, luminează întreg pământul. Însă asta este doar o parte, căci lumea ei complet nouă este autosuficientă și totală, cu un singur stadiu absolut, cu adevărul chiar în palmă, așa cum lumea noastră nu poate fi... Iar noi, încă aici, în lumea noastră cuprinsă de Poemul ei, așteptăm mântuirea, adică orbirea, adică veștejirea, adică Visarea...